გაამარჯვებულო რევოლუციავ, მიიღე ჯილდო!

პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУзии, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 49 (18291) კვირა, 28 თებერვალი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

ხვალ, 1 მარტს თბილისში, სახელმწიფო ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში გაიმართება პარტიულ-სამეურნეო აქტივის რესპუბლიკური კრება, რომელზეც საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკას მეცხრედ ზედიზედ გადაეცემა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა.

დაგელოცოთ მარჯვენა!

ცალსახასმენ გადაუარა საბჭოთა საქართველოს ცნობამ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში ახალი გამარჯვების შესახებ. სიხარულმა და სამართლიანი სიამაყის გრძნობამ მოიცვა ყველა. მართლაც, ეს ხომ საყოველთაო-სახალხო გამარჯვებაა. ზეიმობს ასეული და ათეული, საქართველო მთლიანად. აბა, რა შეედრება იმას, როცა კაცის თავდადებული გარჯა უნდ ნაყოფს გამოიღებს. მაშვრალს შრომას დაუფასებს, დაგლოცავს და გაგახარებს.

და სარომს მეკვნესე, მეხაილ და მხვნელ-მოსახველი, მეჩაიე, მეცოტრუსე, მეცხოველე, ქარხნის მუშა, მეშახტე და მშენებელი, მეცნიერი, მწერალი და ხელოვანი. ყველა, ყველა, ვინც კი ჩვენში შრომით თავი იხახელა. ამ გამარჯვებას ფასი კიდევ იმით ედება, რომ წელი იყო რთული, დაძაბული. უამინდობა სათუოს ხდიდა უხვი მოსავლის მიღებას. მართლაც, რაოდენ შეუპოვარი იყო ბრძოლა მოსავლის გადასარჩენად. ეს ყველამ იცის, ეს ყველას ახსოვს. ადამიანის მოდგმებამ, გარკვა სძლია სტიქიას. სწორედ ასეთ მოგებულ ბრძოლას შეიძლება მიუსადაგოს პოეტის სიტყვები: ჩვენ გავიმარჯვეთ, სარომს ჭკეიანა!

ამ სურათებზე თქვენ ხედავთ რესპუბლიკის მშრომელთა ცალკეულ წარმომადგენლებს, რომლებმაც სხვებთან ერთად მუყაითი გარჯით დიდი წვლილი შეტანეს საერთო წარმატებათა მოპოვებაში (ზევით, მარცხნიდან): თბილისის სტალინის სახელობის ელექტროვაგონშემკეთებელი ქარხნის ხარატი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი გ. გაჩეჩილაძე; ცხაკაიის რაიონის სოფელ ხორნის „გამარჯვების“ სახელობის კოლმეურნეობის მეჩაიე, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ე. დადიანი; გურჯაანის რაიონის სოფელ ჩუმლაულის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობის მე-8 ბრიგადის ხელმძღვანელი, სოციალისტური შრომის გმირი ჭ. ბერდიაშვილი; მახარაძის რაიონის სოფელ ნაგომრის კოლმეურნეობა „საქართველოს“ მექანიზატორი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ც. თალაკვაძე; (ქვემოთ) ტყვარჩელის ლაკობას სახელობის მაღაროთამბრაველის მეშახტე, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ვ. კვიცაია; კახეთის რაიონის ოკამის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის მექანიზატორი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ნ. ხუთსუნი; ზნაურის რაიონის სოფელ მუჯუთის კოლმეურნეობის მექანიზატორი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი კ. ქელეხსაევი და ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის მოწინავე, სოციალისტური შრომის გმირი ბ. ვაშაკიძე.

ბ. გენგიშვილის ფოტო.

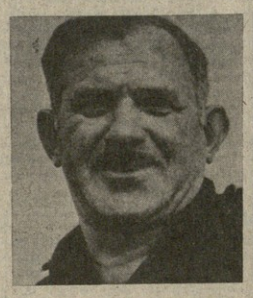

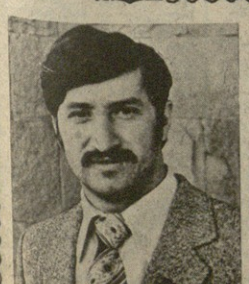

მეცხრედ ზედიზედ

ერ ერთი წელიც არ გასულა მას შემდეგ, რაც საბჭოთა საქართველოსა და მისი კომპარტიის 60 წლის თავის ზეიმის დღეებში მოწოდებად, ლოზუნგად, ბრწყინულ დარიგებად გაისმა ქვეყნის გასახარად დღეასწაულზე ჩამობრძანებული ს

ზეიმობს მშრომელი აჭარა

აბარის დედაქალაქ ბათუმის მოედნები და ქუჩები შემკულია დროშებით, ალისფერი ტრანსპარანტებითა და ლოზუნგებით. შენობის ფასადებზეა კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს ფუძემდებლისა და ბელადის ვ. ი. ლენინის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრებისა და წევრობის კანდიდატების პორტრეტები.

ავტონომიურ რესპუბლიკაში დღესასწაულია. მოხდილი ვალისა და რესპუბლიკურ სოციალისტური შეჯიბრებაში მიღწეული გამარჯვების გამო საქართველოს სიმაღაყის ბრონნობით მოვიდნენ ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო თეატრში აჭარის მშრომელთა წარმომადგენლები. საზეიმო კრებაზე, რომელიც მიეძღვნა აჭარის ასს რესპუბლიკისა და ქალაქ ბათუმისათვის საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშების გადაცემას.

საზეიმო კრების პრეზიდიუმში არიან საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი გ. ვ. კოლბინი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატი, პარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ზ. რ. პაპუნიძე, ავტონომიური რესპუბლიკის სხვა ხელმძღვანელები, დღესასწაულზე ჩამოსული სტუმრები — ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის ბლაგოევგრადის ოლქის მშრომელთა წარმომადგენელნი, აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის მშრომელთა დელეგაცია.

საზეიმო კრება შესავალი სიტყვით გახსნა აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ი. ბ. უნგიაძემ.

დამსწრეთ უდიდესი აღმავლობით აირჩიეს საპატიო პრეზიდიუმში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მეთაურობით,

სიტყვა ეძლევა ამხ. გ. ვ. კოლბინს.

— დიდი კმაყოფილების გრძნობით ვსაუბრობ — თქვა მან, — საპატიო მისიას: გადავცემ აჭარის ასს რესპუბლიკას საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალ წითელ დროშას. ეს ზეიმი ზეიერ აჭარაში უდიდესი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ეთნოგრაფიში მიმღინარეობს. სასიხარულოა, რომ საპატიო ჯილდოებისა — რესპუბლიკური გარდამავალი დროშები აჭარის ასს რესპუბლიკასთან ერთად მიენიჭათ ქალაქ ბათუმს, ქობულეთისა და ხელვაჩაურის რაიონებს, ბათუმის ბის დამშენებელ კომბინატს, თბილისელ „ფიქიტე ბახარაძის“ ეკონომიკურ საწარმოს, ზანდარის სანაოსნოს, გიორგის ციტრუსის საბჭოთა მეურნეობას, ქობულეთის რაიონის სოფელ ლეღვას „ოქმეურნეობას, ხოლო ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ ჩაისუბნის ტუქლმნის ხახელობის კოლმეურნეობას მიენიჭა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა გადასცა ქალაქ ბათუმის წარმომადგენლებს.

დამსწრეთა ტაშის გრიალში გ. ვ. კოლბინი გარდამავალ წითელ დროშას გადასცემს აჭარის ასსრ მშრომელთა წარმომადგენლებს, უსურვებს აჭარონმიერი რესპუბლიკის მშრომელებს ახალ შრომითს მოზეიმეებს, ახალ გაბრწყინებებს სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა, შეთვრომეტე ხუთწლედის დავალებათა შესრულებაში.

საპასუხო სიტყვაში ვ. რ. პაპუნიძემ აჭარის ყველა მშრომელის სახელით დიდი მადლობა გადაუხადა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტს, რესპუბლიკის მთავრობას, საქართველოს პროფსაბჭოს და ალკა ცენტრალურ კომიტეტს მაღალი ჯილდოსათვის. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ავტონომიური რესპუბლიკის მშრომელები ძალ-ღონეს არ დაიშურებენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ახალ წარმატებათა მისაღწევად. მეთვრომეტე ხუთწლედის მეორე წელს მთ გადიდებული ვალდებულებანი იკისრეს — გადაწყვეტის სამრეწველო წარმოების გეგმა შეასრულონ 25 დეკემბრისათვის, 1982 წელს გამოუშვან ან გაასაღონ 4 მილიონი მანეთის ზეგეგმით პროდუქცია. სოფლის მშრომელებმა ვალდებულება იკისრეს წელს დაამზადონ დაახლოებით 66.000 ტონა ხორცისეული: ჩაის ფოთოლი, 125.000 ტონა ციტრუსი, მიაღწონ პირტუტყვის პროდუქტიულობის შემდგომ გადიდებას.

შემდეგ ვ. რ. პაპუნიძემ დამსწრეთა ტაშის გრიალში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოს და ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა გადასცა ქალაქ ბათუმის წარმომადგენლებს.

საზეიმო კრებაზე გამოსულმა ორატორებმა მხურვალე მადლობა გადაუხადეს პარტიასა და მთავრობას იმ სიხარულა და ყურადღებისათვის, რომელსაც მუდამ გრძნობენ საქართველოდან და მისი გაწეყიფილი ნაწილი — აჭარის მშრომელები.

საზეიმო კრების მონაწილეებმა დიდი აღმავლობით მიიღეს მისალმებები წერილი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისადმი.

დამკვრელური შრომისათვის

სამშობლოს მაღალ ჯილდოს — სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკა ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალ წითელ დროშას მეზობელ იფენენ სოფელ ტყვიავის ლაფო კეცმოვეულს სახელობის კოლმეურნეობის მშრომელები. აი, რამ განაპირობა საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში მობოვებული ეს გამარჯვება, რომელმაც უზრუველყო მეურნეობის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981 წლის სახელმწიფო გეგმის წარმატებით შესრულება.

გასულ წელს ტყვიავეველებმა 6 ათასი ტონა ხილი მოკრიფეს დაგეგმილი 4500 ტონის ნაცვლად. სახელმწიფოს მიჰყიდეს 2.500 ტონა ბოსტნეული, რაც ერთიანობად აღემატება საგეგმო დავალებას. მნიშვნელოვანი გადაბარებით შესრულდა ხორცის, რძის, მეცხოველეობის სხვა პროდუქტების წარმოების დავალებანი. მაღალმა ეკონომიკურმა მაჩვენებლებმა უზრუველყო რაიონის საერთო შემოსავლის გადიდება 3,5 მილიონ მანეთამდე, მეურნეობას 1200 ათასი მანეთი წმინდა მოგება მოეტანა. ერთი კოლმეურნის საშუალო ოჯიური შემოსავალი 270 მანეთამდე გაიზარდა.

...სადღესასწაულოდ ახის მორთული სოფელი ტყვიავი. აქ ლიდო კეცმოვეულის სახელობის კოლმეურნეობისათვის ხმშობლის მაღალი ჯილდოს გადაეკვეთხლადმი მიძღვნილ საზეიმო კრებაზე თავი მოიყარეს არა მარტო ტყვიავეველებმა, არამედ აგრეთვე გორის რაიონის სოფლის მეურნეობის მოწინავეებმა, ხელმძღვანელმა პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა და კომკავშირულმა მუშაკებმა.

კრება გახსნა კოლმეურნეობის პარტიული ორგანიზაციის მდივანმა ბ. გიგაუთაშვილმა.

სიტყვა ეძლეკა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრს, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატ ბ. ბ. ბაკურაძეს, რომელმაც მხურვალე მადლობა მოახსენა მშობლიურ კომუნისტურ პარტიას და საბჭოთა მთავრობას მათი ზრუნვის ესოდენ მაღალი შეფასებისათვის.

საზეიმო კრებაზე გამოვიდნენ პარტიის გორის რაიკომის პირველი მდივანი ვ. ა. ბარამიშვილი, კოლმეურნეობის ბრიგადის ხელმძღვანელი, ზრუნის წითელი დროშის ორდენოსანი ე. კაპანაძე, ძველების საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი ვ. სუხიშვილი, ტყვიავის საშუალო სკოლის პედაგოგი ზ. თუგეთაშვილი, კოლმეურნე ნ. ჩელთიაშვილი და სხვები. მათ განაცხადეს, რომ მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი არა მარტო დაამკვიდრონ, არამედ იმრავლონ კიდეც მიღწეული წარმატებანი, ყველაფერი იღონონ, რათა უზრუველყონ პარტიის მიერ შეთვრომეტე ხუთწლედისათვის დასახული გეგმების შესრულება.

კრების მონაწილეებმა ერთსულოვნად გაუგზავნეს მისასალმებელი წერილი სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს.

საზეიმო კრების შემდეგ გაიმართა კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობდნენ საქართველოს სახელოვნო-სამეცნიერო ინსტიტუტის ზხატვრული თვითმოქმედების კოლექტივები.

სათესი მანქანები მინდვრად გავიდნენ

დღითი-დღე სულ უფრო მძლავრად იჭრებიან გაზაფხულის სუნთქვა. მიწათმოქმედები ახლა დრო წუთებით ანგარიშობენ, ისინი საგაზაფხულო თესვას შეუდგნენ. როგორი ყანები, მოსავალი იქნება 1982 წელს? ამას ბევრად განსაზღვრავს თესვის პირველი დღეები, შუშაობის ხარისხი. თესვის დაწყებაზე გვიამბობს საქნოურმის კორესპონდენტების მასალები შენარჩევი.

ყინთელწყარო. მინდვრებში სათესი მანქანები პირველებმა გაიყვანეს სოფლების ჯოფარიძის, ზემო მაჩხაანის, აგრეთვე ლენინის და ორკონონის სახელობის კოლმეურნეობებმა. ისინი შვრიის თესვას შეუდგნენ. მთელი თესლი პრაქტიკულად უმაღლესი და პირველი ხარისხისაა. ეს ტექტურა მთელ რაიონში სამას ჰექტარზე

— ჩვენი ამოცანაა, — გვაცნობს რაიონის სოფლის მეურნეობის საწარმოო გაერთიანებაში, — თესვის მთელი სამუშაოები შემჭიდროებულ ვადებში — არაუმეტეს 10-12 დღეში დავამთავროთ. ამისათვის შექმნილია შესაფერი პირობები: მინდვრის სამუშაოებისათვის მზად არის მთელი სათესი ტექნიკა — 300-ზე მეტი ტრაქტორი, 80 სათესი მანქანა.

უახლოეს ხანში თესვას სხვა მეურნეობებიც შეუდგებიან.

ხაბარეჯო. შერჩევით თესვას შეუდგნენ ულამაზეს ზონაში განლაგებული მეურნეობები. შერიგ დათესეს პირველ 500 ჰექტარზე — ამ ტექტურის ნათესების მესამედზე.

მინდორში გასულს ელის ბევრი ტრაქტორი და სათესი აგრეგატი. ეს ტექნიკა საქმეებით საკმარისია იმისათვის, რომ თესვა შემჭიდროებულ აგროვადებში დამთავრდეს.

რაიონების სოფლის მეურნეობის საწარმოო გაერთიანებათა საბჭოების სხდომები

გაიმართა შუახევის რაიონის სოფლის მეურნეობის საწარმოო გაერთიანების საბჭოს პირველი სხდომა. საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულია **შ. ხ. მაკარაძე**, რომელიც წინათ პარტიის რაიკომის მეორე მდივნად მუშაობდა.

სიონაღის რაიონის სოფლის მეურნეობის საწარმოო გაერთიანების საბჭოს პირველი სხდომაზე გაერთიანებებიც. ამბროლაურის რაიონის საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულია **ჯ. ბ. კაციტაძე**, ბოგდანოვკის — **ხ. ხ. ნაზარიანი**, ვანისა — **ბ. დ. მეტურნაველი**, გალისა — **რ. ძ. შონია**, ედგეჭორის — **ჩ. ჯ. უბილავა**, გეგეჭკორისა — **ვ. ა. ალბა**, ვალეგეშორისა — **ო. ა. ვეფხია**, ზესაურისა — **ე. ბ. ქვაგანიძე**, ზუგდიდისა — **ბ. შ. დეკანოზიშვილი**, ოსაბრეთისა — **ვ. ა. ხალვაშ**, ჩიათურისა — **რ. ლ. ნოგალიძე**, **ბ. ვ. წოკალური**, ყვარლისა — **ი. ი. ლომინაძე**, ქედისა — **შ. რ. ბაგლაძე**, ქობულეთისა — **ა. ა. ბოგოლიუბოვი**, ლაგოდეხისა — **ა. ა. ცინცაძე**, ლანჩხუთისა — **ა. ვ. ფარცხი**, ონაჩარისა — **ა. ვ. შონია**, სამტრედიისა — **მ. ი. ფილკაძე**, სოხუმისა — **ა. კ. ვეფხვია**, ხელვაჩაურისა — **ი. მ. ბოლქვაძე**, წულუკიძისა — **ზ. შ. ხალარიშვილი**.

საქალაქო სოფლის მეურნეობის საწარმოო გაერთიანების საბჭოს თავმჯდომარეებად არჩეულნ არიან: გაგრისა — **ა. ა. ხალბა**, ტყიბულისა — **ვ. კ. სახვაძე**, ჭიათურისა — **რ. ლ. ნოგალიძე**, **ა. ბ. ბაბალიანი**, ბორჯომისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბაღდათისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბაკურიანისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბოლნისისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბულაჩაურისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბურნაკელისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბურნაკელისა — **ბ. ბ. ბაბალიანი**, ბურნაკელ

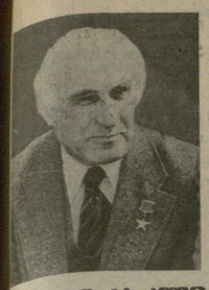

ᲗᲔᲛᲝᲛᲥᲛᲔᲚᲘᲡ ᲧᲣᲗᲘᲤᲚᲘᲚᲘ

ᲐᲛ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘᲡ საუკუნის წინათ, გაზეთის რედაქციიდან პირველად რომ მომმართეს შეკითხვით, რაზე ვმუშაობდი იმჟამად (რედაქციათა პრაქტიკაში მაშინ ახლად შემოდიოდა, დღეს უკვე დიდი ხანია ჩვეულებადაა ქცეული ასეთი . შეკითხვები), ძალიან გამიხარდა, — მაშ, ჩემი პოეტური სიტყვა მკითხველს, ხალხს დასჭირდებაო; მაგრამ, მეორე მხრივ, შევშფოთდი კიდეც, იქნებ ამათ ახლა ისიც მკითხონ, ვის ვეტრფი ამჟამად მე, ეს ხომ ჩემი საიდუმლოება არის-მეთქი: „სიყვარულსა მალვა უნდა“... ასევეა პოეტის შთაგონებაც, ჩანაფიქრიც, ისიც სიყვარულია.

ასე ვფიქრობდი და ასე ვფიქრობ ახლაც.

მიუხედავად ამისა, გულითადად მივესალმები გაზეთი „კომუნისტის“ რედაქციის გადაწყვეტილებას, შემოიღოს თავის ფურცლებზე რუბრიკა „შემოქმედის ხუთწლედი“. ამ შემთხვევაში რედაქცია პოეტის საიდუმლოებას მხოლოდ მაშინ ამჟღავნებს, როცა ჩანაფიქრი უკვე ხორცს ისხამს.

პოეტისთვის ძნელია ხუთწლედის მანძილზე გაითვალისწინოს, წინასწარ განჭვრიტოს რას იტყვის ის ხვალ. რასაკვირველია, იგი კვლავ ფუხდაფუხ გაპყვება ჩვენი ქვეყნის ყოველ ახალ ღონისძიებასა და წარმატებებს მთელი ხუთწლედის მანძილზე. პოეტს შეუძლია მხოლოდ უთხრას თავის მკითხველს, რა შემოქმედებითი მიზნებით ცხოვრობს იგი ამჟამად. მეც ასე ვანდგი ჩვენს მკითხველებს პირველ ლექსებს ციკლიდან „იბერიიდან იბერიაში“.

ქართული-ბასკური პიპოოეზა, რომელიც დღემდე მხოლოდ რომანტიკულ, პოეტურ ოენებათა დონეზე იყო, ახლა, რომდენადაც ეს შესაძლებელია, მეცნიერულ დონეზე დგება ჩვენშიც და უცხოეთშიც. ეს თემა ყოველთვის იზიდავდა და მომავალშიც ანდამატივით მიიზიდავს ქართველი პოეტის შთაგონებას, ქართული პოეტურ სიტყვას.

სწორედ იგი მიზიდავდა მეც მუდამ, და სწორედ მან გასული წლის მიწურულს ესპანეთში ჩამიყვანა, მან შთამაგონა ლექსთა ეს ახალი ციკლიც.

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲞᲠ ᲛᲨᲠᲐᲚᲘ ᲡᲐᲥᲘᲗᲮᲕᲘ

ᲘᲠᲐᲙᲚᲘ ᲐᲑᲐᲨᲘᲫᲔ

ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲐ ᲒᲐᲡᲙᲔᲜᲘ

ᲡᲐᲛᲘ ᲚᲔᲥᲡᲘ ᲪᲘᲙᲚᲘᲡᲓᲐᲜ: „ᲘᲑᲔᲠᲘᲘᲓᲐᲜ ᲘᲑᲔᲠᲘᲐᲨᲘ“

ეს წელთა გათვლა,
ეს ორი ერა —
ქრისტეს მოსვლამდე და ქრისტეს შემდეგ —
მე აღარ მჯერა,
მე აღარ მჯერა,
როცა ვოცნებობ ჩემზე და შენზე.

ჩვენ უფრო იქით,
ჩვენი ბევრ-ფესვით,
ჩვენი სიმტკიცით,
ჩვენი სიკეთით —
ჯერ რომ არ იყო ქრისტეს აქეთიც,
ჯერ რომ არ იყო ქრისტეს იქეთიც,
ჯერ რომ არ იყო
დროც და ასაკიც,
ხანა ღმერთების,
ხანა მონების;
სადაც ნანგრევთა არ ჩანს ნასახიც,
კვალიც არსად ჩანს სამაროვნების,
და სადაც მხოლოდ
ისმინ ფარულ ხმებს,
გულის ხმებს,
შენივ სისხლში მძინარეს
და სისხლიც შფოთავს,
ვით იმ პირველ დღეს,
როცა ისი�აც შუამდინარეთს.

წლები, ის წლები ათასეული,
წლები ჩასახვის,
წლები დაწყების...
— ჩვენ და ბასკები — ყივის სხეული,
ჩვენ და ბასკები,
ჩვენ და ბასკები!

წლები ოცნების, წლები ლოცვების,
წლები გაძლების, წლები მარცხების...
ჩვენ და კოლხები,
ჩვენ და მოსხები,
ჩვენ და მესხები,
ჩვენ და ბასხები!

წლები განკვეთის, წლები განთესვის,
წლები შენყვეტის, წლები განყვეტის...
ჩვენ და კოლხეთი,
ჩვენ და მოსხეთი,
ჩვენ და მესხეთი,
ჩვენ და ბასკეთი.

ამად ზუხმობდა ქირთან წილნაყარს
მოყვასს, ძახილი
მტკვრის და რიონის;
ამად ეეებდა ჩემს ძველ წინაპარს
მინა შორეულ „ესპანიოლის“.

და ამად დღესაც
შენც, შენც დაეძებ,
შენც, შენც გეძახის
მოძმის კერია
და ესპანეთის საზღვრის კარებზე
ამად აგიხთებს გულს „ᲘᲑᲔᲠᲘᲐ“.

რაკაც ზვიადის ნაღულ-ნაფლეთი,
რაკაც დიადის ნაკვეთ-ნასხლეტი —
ჩვენ და მესხეთი,
ჩვენ და კოლხეთი,
ჩვენ და ბასკეთი,
ჩვენ და ბასკეთი!

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲥᲐᲮᲘᲚᲘ

ᲚᲣᲘᲡ ᲤᲠᲐᲜᲒᲣᲠᲣᲡ ᲚᲔᲥᲡᲘᲡ: „ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚ ᲥᲐᲡ“

ათასი წლების ბინდბუნდები
უხმობს ერთმანეთს,
ჩვენ რომ დღეს შორით
ერთურთს ვუხმობთ,
ერთურთს ვეძახით —
თქვენ, ვინც ოდესღაც
ბედის გზაზე გამოგვესალმეთ,
ჩვენ, ვინც ოდესღაც
კავკასიის მთებში შევსახლდით.

ათასი წლების ბინდბუნდები —
ჩვენი ადრესი;
ათასი წლების ბინდბუნდები —
ჩვენი მშობელი;
ათასი წლების ბინდბუნდები
ჩვენი გვართესელი,
ჩვენი სახლ-კარი,
ჩვენი მოდგმა შეუცნობელი.

ეს ბედს ეძახა—
ათას წლებში ჩვენ სულს დაველვდით,
თუ ათას წლებში
მთელ ამ ქვეყნის
ნაყოფს ნაველკვდით...
აღმოსავლეთში სიზმრად დაგვრჩა
ჩვენ დასავლეთი;
თქვენ დასავლეთში
სიზმრად წაგყვათ აღმოსავლეთი.
და ენატრება დღეს უსაზღვროდ
თვალს გაქანება,
რომ იმ ათას წლებს
დაეინყვნის ნისლი განბანოს —
გზაზს, გზაზს ჯდებს,
საიდუმლოს ეძებს გონება,
ეძებს ტუმანი
დასაბამისს, დაუსაბამოს,
მაგრამ ჯერ, სანამ
წლების ბინდბუნდს
მზე სხივს მოპფენდეს,
სანამ გონებას ჯერ ნინ უცდის
სამკეკლ-სალენი —
გული ისწრაფის, გული ითხოვს,
გული მოქმედებს;
სული მოინევს
დასავლეთზე აღმოსავლეთით.

გულს ეჩქარება
მისი ფეთქვა, მისი ცახცახი
ᲘᲠᲘᲚᲔᲗ ᲗᲐᲠᲘᲡ ᲮᲛᲐᲒ
იმ ᲒᲜᲔᲚ ᲐᲗᲐᲡ
წლებში დაგზავნოს...,
გულს, გულს მოსწყურდით,
სული გიხმობთ,
სული გეძახით,
იმ ბინდბუნდებში დაკარგულო
ჩვენო და-ძმანო!

ᲒᲖᲐ ᲒᲘᲚᲒᲐᲝᲡᲙᲔᲜ

სურათს — სურათი,
ქალაქს — ქალაქი
მირაჟს — მირაჟი,
უბანს — უბანი...
შენ შენს ფიქრს მისდევ
შენს მანქანაში:
— ისევ იპოოის წყალს ნაგუბარი!

სოფელს — სოფელი, სანახს — სანახი,
მინა, ნოემბრის ზეცას შემწყრალი...
შენ სულ სხვას ფიქრობ
შენს მანქანაში:
— ისევ მონახავს ბუდეს მერცხალი!

სანახს — სანახი, ქალაქს — ქალაქი,
სართულს — სართული,
სარკმელს — სარკმელი...
შენ შენს ფიქრს ფიქრობ
შენს მანქანაში:
— გზას არ დაკარგავს „სანთელ-საკმელი!“

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲠᲜᲘᲚᲘ

ᲩᲕᲔᲜ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ მკითხველებმა ადრინდელი პუბლიკაციიდან იციან, რომ ᲒᲣᲠᲩᲘᲚᲘᲫᲔᲑᲛᲐ და ᲛᲬᲔᲠᲚᲔᲑᲛᲐ გოინგი ლებანიძემ შექმნა მხატვრული ფილმის ლიტერატურული სცენარი „ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲘ ᲒᲣᲑᲔᲠᲜᲐᲢᲝᲠᲘ“, რომელიც ეძღვნება რუსეთის რევოლუციური მოძრაობის ისტორიის მოწაფილს, 1907 წლიდან რსდმპ წევრს, ბოლშევიკს, მეცნიერ-ადგილმამცველ და საქართველოს რევოლუციური მოძრაობის ისტორიკოსს, „წითელ გუბერნატორად“ წოდებულ ᲕᲚᲐᲓᲘᲛᲔᲠ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐᲜ ᲫᲘ ᲡᲐᲮᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

პირველ პუბლიკაციას გამოეხმაურნენ მკითხველები — მუშები, კოლმეურნეები, ინტელიგენციის წარმომადგენლები. ბევრმა მათგანმა ხურვალე გამოთქვა დაგრწუნებიდან „წითელ გუბერნატორს“.

გაზეთის რამდენიმე ნომერში მკითხველები გაეცნობიან სცენარის ნაწყვეტებს, რომელთაგან ერთ-ერთს ქვემოთ ვბეჭდავთ.

ᲫᲐᲚᲐᲫᲘᲡ ბაღში წლის ყოველ დროს, ზამთარშიც კი, მუდამ ხალხმრავლობაა. ზოგჯერ, როცა თოვლიანი დღეები გამოერევა, ანალაგზორდობას აქვს გუნდობა და ცეკვობა აქვს გაჩაღებული. ზაფხულობით ქუთათურები ბაპანაქებს აქ ფარავენ თავს: ხეთა ვეება, ფართოდ გაშლილი შტოები სიგრილეს ფენენ: სამოა ჩრდილოვან ხეივნებში, კარავივით გადმოხურული ბუჩქების ტეკრში ძელსკამებზე ჩამოჯდომა. განსაკუთრებით გამოცოცხლებულია ბაღი კვირაობით, როცა აქ გაზის ფარნები ინთება და ადგილობრივი სამხედრო გარნიზონის სასულე ორკესტრი უკრავს.

მზეენირა ბაღი შემოდგომის ჟამს, როცა ბუნება, ოსტატი მხატვრის ფუნჯით ცისარტყელას ფერებად მოხატავს ხოლმე აქაურობას.

მაგრამ ისეთ ამინდში, როგორიც დღესაა, მოჭალაქენი სახლებში ჯდომას ამჯობინებენ და თუკი აუცილებელი რამ საქმე არა აქვთ, ეუსაბი არ გამოდიან, ამიტომ ესოდენ უკაცრიელია დღეს ქალაქი. კოლხეთის დაბლობიდან მოვარდნილ, ჭაობის სუნით გაჯერებულ ჭალიკოს ხმელი ფოთლებისა და ქვიშის ბდღვირი დაუყენებია და კანტიკუნტ გამვლელებს თვალებსა და ცხვირ-პირში აყრის. ჰაერი ნესტით გაღენთილა, სუნთქვა ჭირს, ტანსაცმელი სხეულს ეწებება...

ბაღის ხეივნებში ნელა მოღანღალებენ სპატრულად გამოსული ორი ენდარმი და ოთხი ჩაფარი ურიადნიკის !მეთაურობით. თავეები ჩაუქინდრავთ, ქარს უძალიანდებიან, სახეზე ხელებს იფარებენ და ძლივს მიიწევენ წინ. ზურგზე, თეთრ კიტელებში გამოსულ ოფლს ლაქებს ბაღის დაფხვნილი აგურის წითელი მტვერი დასდებია, თითქოს სისხლი ნაუშვნიაო.

ხეივნები გალიეს თუ არა, ბაღის თავში რაღაც ჩოჩქოლი ატყდა: საიდანღაც მომწყდარმა ხალხმა ხეივანი გაავსო. ყველანი ჯადრის ხისკენ გაეშურნენ — ეტყობა, წინდაწინ დაეთქვათ შეკრების ადგილი. ეიღაც ჭაბუკი ძკვირცხლად შეხტა ძელსკამზე, უბედან ფურცელი ამოიღო და ხმამაღლა დაიწყო კითხვა:

— პროლეტარებო ყველა ქვეყანისა შეერთდითო! რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მეშვიდე პარტიის კავკასიის კავშირი. ყოველ მუშას!..

ხალხი ხმაგაკმენდილი უსმენდა.

— ... იგრიალა პეტროგრადის აჯანყებამ, — კითხულობდა ჭაბუკი. — პროლეტარიატი აღდგა. სამასმა ათასმა პროლეტარმა მოითხოვა ადამიანური უფლებები, თავისუფლება ან სიკვდილი! ასეთი გახლდათ აჯანყებული პეტროგრადელთა ლოზუნგი. მათ მხარი დაუჭირა მოსკოვმა, რიგამ, ვარშავამ, ოდესამ, კავკასიამ და მთელი რუსეთი აჯანყების არენად იქცა. — ჭაბუქმა შეარხევლილ მგზნებარე მზერა მოაცალო და უკვე ზეპირად განაგრძო: — ერთმანეთს შეეჯახა, მეფე და პროლეტარიატი. აი, მეგობრებო, ბოლო თვეების ფაქტები. ნახეთ, რა სასოებით შესცქერის პროლეტარიატს სამხრეთ რუსეთის, ეოლგისპირეთის, ბერეის, სამგრეულის, იმერეთის, ქართლის, კახეთის, ქიზიყის აჯანყებული გლეხობა. ყური მიუგდეთ. რა გაბაკაცებთ იმეორებენ ისინი პროლეტარიატის ლოზუნგებს — „ძირს მეფის ხელისუფლება! გაუმარჯოს სახალხო ხელისუფლებას!“

— გაუმარჯოს თავისუფლებას!

— ურა!

— ვაშა! — იიტაცა ხალხმა ნათქვამი.

ორატორმა ჯიბიდან პროკლამაციების დასტა ამოიღო და მეგობრებს გადასცა, მათ კი შეკრებილთ ჩამოურიგეს. ამ დროს აქეთკენ გამოქცეული ენდარმებისა და ჩაფრების ჩექმების ბრაგბრუგი მოისმა. სტეგნდნენ, შეკრებილთ უყეოდნენ, დაიშალეთო. ორატორი კი სიტყვას განაგრძობდა:

— მაშ, განვამტკიცოთ პარტია, მტკიცედ დავიარაზოთ პარტიული ორგანიზაციების გარშემო, ვემზადოთ სრულიად რუსეთის აჯანყებისათვის. ამ ვითარებაში, როცა მეფის თავრობა იხრწნება ჩვენი ვალია დავიარაზოთ და მოვემზადოთ მეფის ტახტის ორგანიზებული ეერიზისათვის, ძირს მეფის თვითმპყრობელობა! გაუმარჯოს დემოკრატიულ რესპუბლიკას! გაუმარჯოს პროლეტარიატს! გაუმარჯოს ერთიან, განუყოფელ რუსეთის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიას! გაუმარჯოს სოციალიზმს!..

— ვაშა! ვაშა! — გაისმა ხმები, — ძირს თვითმპყრობელობა! გაუმარჯოს თავისუფლებას!

ჩაფრებმა კონდახებით გამოარეკეს ხალხის ტალღა, როგორც იქნა, გამოაღწიეს ორატორამდე და იმპროვიზებული ტრიბუნიდან ჩამოაგდეს იგი.

— როგორა ბედავთ? ხეპრეებო! — აღშფოთდა იგი. ერთ-ერთმა ჩაფარმა ხელი მოიქნია, უნდოდა გაეერტყა, მაგრამ შეძახილმა შეაჩერა:

— არ გაბედო, არამზადავ, რაო, ნაფიც ვეკილზე გინდა აღმართო ხელი?!

— ხეპრეებო! ძაღლებო! — აგუგუნდა ხალხი.

ჩაფარმა არ იცოდა, როგორ მოქცეულიყო, ყოყმანობდა, მერე ეურიადნიკს გადახედა.

დაამატმრეთ! — ბრძანა მან. — ეისნიე მიაყოლეთ! — გვერდით მდგარი ახალგაზრდებისაკენ გაიშვირა თითი.

— უფლება არა გაქვთ!

— დაამატმრებული ხართ! — გაიმეორა ურიადნიკმა და ერთ მათგანს ზურგში უბიძგა.

— თითი არ დამაკარო! — გაცხარდა ჭაბუკი და რევოლვერი იძრო, ენდარმები და ჩაფრები ეამ მისცევდნენ, ძირს დასცეს და იარაღის წართმევა დაუპირეს. წაქცეულმა წამით დრო იხელთა და რევოლვერი ამხანაგებს გადასცა. ასე გაპრეს შეიარაღებული წინააღმდეგობის „ნივთმტკიცება“.

პატრულები აკიოფა ძირს მიმოხნეული ფურცლები, იარაღი მოიმარჯვა და დაამატმრებულთ უბრძანა, გამოგვყვეთო. ისინი კი მათ ხალხს გამამხნევებელი გუგუნით გულმოცემულნი, კარგა ხანს უძალიანდებოდნენ. მხოლოდ მაშინ დანებდნენ, როცა ჩაფრებმა თოფები მოიმარჯვეს: გესვრით!

მოვითხოვთ, რომ გუბერნატორთან წაგვიყვანონ!

— თქვენ არაფრნ გეკითხებთ, სადაც მიგიბრძანებთ! — უხეშად გაიწყვეტინა სიტყვა ურიადნიკმა.

— იცოდეთ, ინანებთ! თქვა ერთ-ერთმა პატიმარმა და ხალხს გადასძახა:

— შეატყობინეთ გუბერნატორს, რომ დაგვაპატიმრეს!

— გეყოფათ მიიმუნობა! — დაიღრიალა ურიადნიკმა.

პატრულები და დაპატიმრებულნი ეეზეში „გავიდნენ. უკან მიტანგეს მიანწილეთა ვეება ტალღა მიპყვებოდათ. მთელი ქუჩა ერთბაშად გამოცოცხლდა: ხალხი სახლებიდან გამორბოდა, ლია ფანჯრებიდან და აივნებიდან მოისმოდა შეძახილები:

— ნაძირალანო! სისხლისმსმელებო!

— ნე გეშინიათ, ბიჭებო, გამგათავისუფლებთ!

მიაბიჯებდა ჯგუფი ქუჩებში და ხალხის ტალღაც თანდათან იზრდებოდა. აი, მოსახვევში შეეყოდნენ, მიაღწენ დასალ, ფანჯრებზე გისოსებაკრულ შენობას. სახლზე მიქვედილ თეთრ თუნუქს შავად ეწერა „ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲡᲐᲞᲝᲚᲘᲝᲡ ᲣᲑᲐᲜᲘ“.

— თქვენო კეთილშობილებავ, ნება მომეცით მოგახსენოთ, — ურიადნიკმა ხელი აიღო და მიმართა მორიგე ოფიცერს: — დაპატიმრებული აგიტატორები მოვიყვანეთ. ქალაქის პარკში დანაშაულებრივი შინაარსის მოწოდებს კითხულობდნენ.

მოხსენება რომ მოათავა, ჯიბიდან ერთი შეკვრა ფურცლები ამოიღო და შენობის ორ ნაწილად გამყოფ ფანჯარზე დაფრ.

ოფიცერმა ფურცლებს ცალი თვალი გადაავლო, მაგიდას მიხერხებულად მოუჯდა, მელანში ქალამი ჩაყო და წყლისფერი, უაზრო თვალებით მიაჩერდა ერთ-ერთ პატიმარს, მერე წაიბურტყუნა:

— მენი გვარი?

— შენი კი არა, თქვენი გვარი! — შეუსწორა პატიმარმა.

— ჰო, თქვი!

— შენი „ჰო“ არავინაა! უარს ვამბობთ ყოველგვარ პასუხზე, სანამ არ გაითვალისწინებთ ჩვენს წოდებას, ჩინსა და საქმესაურებრივ მდგომარეობას.

აქ უეცრად უბნის ბოქაული გამოჩნდა. მორიგე წამოიჭრა და სახელმწიფო დამნაშავეთა დაპატიმრების ამბავი მოახსენა, მერე უკვე თავაზიანად მიუბრუნდა პატიმრებს:

— თქვენი გვარი და წოდება? უხალისოდ გასცეს პასუხი:

— ნაფიცი ვეკილი ვეფიანიძე...

— ნაფიცი ვეკილი ჯაფარიძე...

— ნაფიცი ვეკილის თანაშემწე ჩიკვიანიძე...

— პეტერბურგის უნივერსიტეტის სტუდენტები ელიავა და ერისთავი.

— გთხოვთ ოქმში შეიტანოთ, — დაიწყო ჩაფრები უხეშად და უტაქტოდ გეეპყრობოდნენ, ძალა იხმარეს, ველანძღავდნენ და გვაგინებდნენ უშვერი სიტყვებით...

— თქვენო მაღალეკეთილშობილებავ! ტყუილს ამბობენ... ესე იგი, მართალს არ ამბობენ, — — შენიშნა ურიადნიკმა.

— ხომ ხედავთ, თქვენი თანდასწრებითაც კი შეურაცხყოფას ვეაყენებს.

— მაშასადამე, თქვენ ამ პროკლამაციებს! კითხულობდით, — რეპლიკა ყურიდან ყურში გაუშვა და თავაზიანად განაგრძო ოფიცერმა.

— კანონსაწინააღმდეგო არაფერი ჩაგვიდენია! — გააწყვეტინა ჯაფარიძემ.

ოფიცერმა გაკვირვებული მზერა მიაპყრო ერთ-ერთ ქალდარმს.

— აი ეს ბაღის ყაჩაწე იდგა და ხელისუფლების საწინააღმდეგო მოწოდებას კითხულობდა, — ეკლიანზარიანზე მეუთეთა ქალდარმმა, — გაიძახოდა: „ძირს სისხლისმსმელი მეფე!“ „ძირს თვითმპყრობელობა!“ — თავისი სიტყვებისათვის დოკუმენტური სიზუსტის მისანიშნებლად, ენდარმმა მთელი ხმით იღრიალა.

— ჩუმად, ბრიყვო! — დაუყვირა გაუპარხლებულმა ბოქაულმა. — ბოდიშს ვიხდი, თქვენო მაღალეკეთილშობილებავ!..

— მაშასადამე, თქვენ კითხულობდით ფურცელს, რომელიც ხალხს ამბოხებისაკენ მოუწოდებდა... — ის იყო კვლავ წამოიწყო ოფიცერმა, მაგრამ ანაზდად სიტყვა გაუწყდა: ოთახში ენდარმთა ჯგუფი შემოიჭრა და აქვე, კართან გაჩერებულა; დინჯად, ზვიადად შემოვიდა პოლიციმეისტერი ტატიევი და ... თვით გუბერნატორი სტაროსელსკი.

ბოქაული ცხროილივით აცახცახდა, გაიპრანა და მოაბსენა:

— თქვენო მაღალმტკბილებავ, ეს-ეს არის მოიყვანეს ხუთი სახელმწიფო დანაშაგები, რომლებიც ჩაფრებმა შეიპყრეს ქალაქის ბაღში დანაშაულებრივი მოწოდების კითხვისას...

მორიგე ოფიცერი მლიქნელურად ფამოიჭრა და დაბზე პროკლამაციები დადო: — აი, დოკუმენტები, ინებეთ...

სტაროსელსკიმ პროკლამაციებს ხელიც არ ახლო, თვალიღა გადაავლო.

— ბატონებო, ხომ ვერ ამიხსნით, რაშია საქმე? — მიმართა დაპატიმრებულთ. დაპატიმრებულებმა, ერთმანეთს რომ არ აცლიდნენ, დაიწყეს ჩივილი: ჩაფრები და ენდარმები უხეშმნათ წოდეული დროშით მომავალ ხალხს ხელ-ფეხს ეკვეთნენ, ბოლშევიკებს! — ერთბაშად დაიღრიალა ერთმა ენერგიულ ენერგიულ ენერგიულ

თეატრალური დღესასწაული სოხუმში

სოხუმის სახელმწიფო დრამატული თეატრის ნაირფერი აფიშები ერთდროულად იწვევდნენ მაყურებელს ქართული თეატრის ახალმოსახლეობაზე და ნოდარ დუმბაძის რომანის „მარადისობის კანონის“ მიხედვით დადგმული სპექტაკლის პრემიერაზე. დღესასწაულში მართლაც წარმატებით ჩაირა — იგი იყო ხალხმრავალი, ხაზოვანი და პოეტური. დავიწყოთ იმით, რომ აფხაზეთის დედაქალაქში ჩამოვიდა ბევრი სტუმარი, საქართველოს თეატრალური საზოგადოებრიობის, კულტურული და ხელოვნების მოღვაწეთა წარმომადგენლები.

სოხუმში ქართული თეატრის ახალი შენობის ბახსნაზე ჩამოსულთა შორის არის **საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრი ოთარ თაქთაიშვილი.**

— სოხუმის ქართული თეატრი, — თქვა მან, — ყოველთვის დიდ როლს ასრულებდა ადამიანთა სულიერ ცხოვრებაში, იგი მდიდარია შემოქმედებითი ტრადიციებით და ახლა სოუცხოო შემოქმედებიანის „ფორმაშია“. მით უფრო სასიხარულოა იმის შენება, რომ ახლა კოლექტივმა თეატრალური ხელოვნების თვალსაჩინო მოღვაწის გიორგი ქავთარაძის ხელმძღვანეკობით მოიპოვა ახალი შესაძლებლობანი თავისთავადობის სრული გამოხატვის, ახალი თამამი შემართებისათვის.

აფხაზეთის დედაქალაქში ქართული თეატრის ახალი შენობის ბახსნა დამაჯერებლად მოწმობს პარტიისა და მთავრობის დაფაფალავ ზრუნვას ხელოვნების განვითარებისათვის, ნათლად ადასტურებს ლენინური ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვებას.

უდიდეს კმაყოფილებას მანიჭებს კიდევ ერთხელ მიეფოლოდა აფხაზეთის ორი მომშე თეატრის წარმომადგენლებს — შარან ფალალიას და მიხეილ ჩუბინიძეს სსრ კავშირის სახალხო არტისტის მაღალი წოდების მინიჭება. ეს ჯილდო, რომელიც აფხაზეთის სცენური ხელოვნების ორმა წამყვანმა ოსტატმა მიიღო სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავის წელს, — მარტოოდენ მათი პირადი ღვაწლის კი არა, იმ თეატრების შემოქმედებითი მოწიფულობის აღიარებაც არის, სადაც ისინი გაიზარდნენ.

სალამოს კი ახალი თეატრალური ტაძრის დარბაზი პოოველად მასპინძლობდა მრავალრიცხოვან სტუმრებს. ეს მოხდა ღირსშესანიშნავ წელს — სსრ კავშირის შექმნის 60 წლის თავის წელს და ღირსშესანიშნავ დღეს — საბჭოთა საქართველოს 61 წლის თავის დღეს.

სცენაზე კი მიდიოდა პრემიერა — „მარადისობის კანონი“ ნოდარ დუმბაძის რომანის მიხედვით, რომელიც საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ ბ. ი. ჯანბას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის კამერის ქვეშ, სადაც სულ ცოტა ხნის წინ ერთიან მეგობრულ ოჯახად შრომობდნენ აფხაზური და ქართული თეატრების დასები.

ძნელია ჯერთვნად არ შეაფასო დღეკანდელი მოვლენის, როლი და მნიშვნელობა იმათთვის, ვინც საკუთარი ხელით ქმნის. სოხუმის ქართული თეატრის ისტორიის, ახალი შენობის გასაღებთან ერთად ჩვენმა პარტიამ და მთავრობამ თქვეს, ამხანაგებო, თითქოსდა გადმოგვიცა შთაგონებული შემოქმედებითი მოღვაწეობის ახალი მწვერვალების გასაღები. თქვენგან მოველით ახალ შთამბეჭდავ წარმატებებსა და გამარჯვებებს, თქვენი ჩვეული ოსტატობის აღლეტერ გაეღვებას.

საქართველოს კულტურის მინისტრი ოთარ თაქთაქიშვილი ბოლოთადად მიესალმა თეატრის კოლექტივს და **გადასცა ხკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ე. ა. შევარდნაძის მილოცვა.** ო. თაქთაქიშვილმა მადლობა მოახსენა სპექტაკლების კომიტეტს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტს, პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტს სოუცხოო საზეკრნოთვის, რომელიც მათ სოხუმის ქართულ დრამატულ თეატრს მიუძღვნეს, და ულორეა ცოლს ირთავს“... ისინი იშვნენ ჯერ კიდევ სოხუმის ს. ი. ჯანბას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის კამერის ქვეშ, სადაც სულ ცოტა ხნის წინ ერთიან მეგობრულ ოჯახად შრომობდნენ აფხაზური და ქართული თეატრების დასები.

ძნელია ჯერთვნად არ შეაფასო დღეკანდელი მოვლენის, როლი და მნიშვნელობა იმათთვის, ვინც საკუთარი ხელით ქმნის. სოხუმის ქართული თეატრის ისტორიის, ახალი შენობის გასაღებთან ერთად ჩვენმა პარტიამ და მთავრობამ თქვეს, ამხანაგებო, თითქოსდა გადმოგვიცა შთაგონებული შემოქმედებითი მოღვაწეობის ახალი მწვერვალების გასაღები. თქვენგან მოველით ახალ შთამბეჭდავ წარმატებებსა და გამარჯვებებს, თქვენი ჩვეული ოსტატობის აღლეტერ გაეღვებას.

საქართველოს კულტურის მინისტრი ოთარ თაქთაქიშვილი ბოლოთადად მიესალმა თეატრის კოლექტივს და **გადასცა ხკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ე. ა. შევარდნაძის მილოცვა.** ო. თაქთაქიშვილმა მადლობა მოახსენა სპექტაკლების კომიტეტს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტს, პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტს სოუცხოო საზეკრნოთვის, რომელიც მათ სოხუმის ქართულ დრამატულ თეატრს მიუძღვნეს, და ულორეა კოლექტივს შემოქმედებითი წარმატებანი ადამიანთა აღიზრდის, ჰუმანიზმის, ხალხთა ძმობის, პარტიის იდეალების ერთგულების დროშით მათი შეკვეთრების კეთილშობილური საქმეში.

ახალმოსახლეებს მიესალმნენ აფხაზეთის ბ. ი. ჯანბას სახელობის „საპატარა ნიშნის“ ორდენანან სახელმწიფო დრამატული თეატრის მსახიობი კოლეგები, რომელთა სახელითაც გამოვიდა საქართველოსა და აფხაზეთის სახალხო არტისტი ა ზნაზ აგრბა.

სოხუმის ქართული დრამატული თეატრის კოლექტივს მიესალმნენ „სოხუმხელსაწყოს“ ქარხნის ბრიგადირი რ. შენგელია, ქალაქ სოხუმის მთავარი თერაპევტი ე. მირსაშვილი, პოეტი გ. გუგლია, თბილისის რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის მთავარი რეჟისორი რ. სტურუა, სოხუმის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სარემონტო-სამშენებლო კანტორის უფროსი კ. ლაზარიდი, მთელი სცენა ყვავილებით არის სავსე. სოხუმის ქართული დრამატული თეატრის მთავარმა რეჟისორმა და დირექტორმა გიორგი ქავთარაძემ სამადლობელი მიმართა შეკრებილთ.

ზეიმს დაესწრნენ საქართველოს კომპარტიის ბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ბ. ადლეიბა, ავტონომიური რესპუბლიკის სხვა ხელმძღვანელები.

თ. ჯიბუტი,
საქონფორმის კორ.

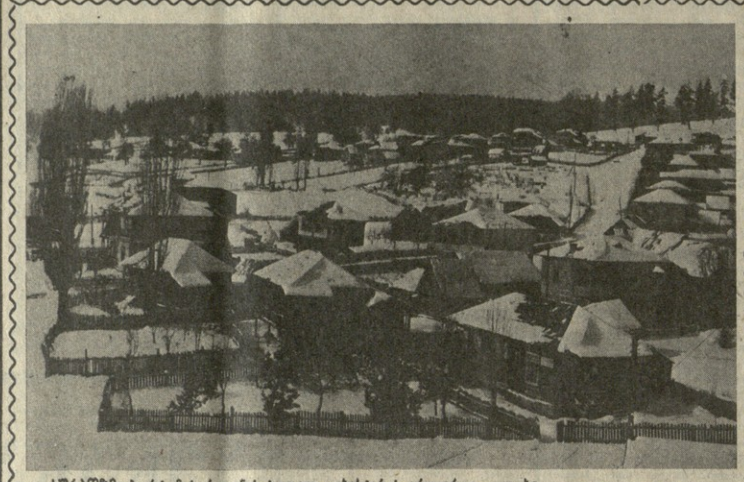

სურათზე: ბორჯომის რაიონის სოფელ ციხისჯვრის ერთ-ერთი კუთხე.

ვ. ბენგიურის ფოტო.

ბასპურ გაზეთ „დეიაში“ დაბეჭდა ბასპური ენის სამეფო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტის, ქართველი ხალხის დიდი მეგობრის, პროფესორ შაბიერ კინტანაძის ინტერვიუ სსრ კავშირის სახალხო მწერალ ჩხეიძესთან. მცირედი შემოკლებით გთავაზობთ ამ ინტერვიუს, რომელიც ბასპურიდან თარგმნა დ. ზედგენიძემ.

შაბშუნ ნაფუსოვის საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მიწვევით შესაძლებლობა მქონდა მეორედ ეწვეოდი ამ მშვენიერ ქალაქის რესპუბლიკას. იმ მრავალრიცხოვანი მეგობრებიდან, რომელთაც **ეკვლავ შეეხვდი** საქართველოში, ბიდა გაგაცხოთ რეზო ჩხეიძე.

მე იგი სამი წლის წინათ, საქართველოში ყოფნის დროს გავიცანი. მან ქირველი შეხვედრისთანავე მომბიძია თავიდი გულთადობით და, სხვათა შორის, მაშინვე მიმიწვია კინოსტუდიაში სოუკეთესო ქართული ფილმების სანახავად. შემდეგ კი მეგობრულად გამიზიარა თავისი სამომავლო გეგმები.

საქმე ის გახლავთ, რომ რეზო მეშაობის იწყებს ახალ და უჩვეულო სატელევიზიო ფილმზე, „დონ კიხოტზე“, რომელსაც იგი ესპანელ კოლეგებთან ერთად გადაიღებს. 1981 წლის სექტემბერში, როდესაც თბილისში ვიყავი, მე და სსტტუბრონი ჩემთან ერთად ბაცხოვები სხვა ბასკები რეზოს ქართული ფილმების სანახავად მოგვიწია კინოსტუდიაში და ამასთანავე გვთხოვა, მცირედი დახმარება გაგვწია ახალი ფილმის მომზადებაში: იმისათვის, რომ უკეთ ჩამოწვდეს დონ კიხოტის ეპოქას და ამასთანავე უფრო ახლოს გაეცნოს თანამედროვე დასავლეთის კინოს, რეზო ჩხეიძემ ესპანეთიდან ჩამოიტანა მრავალსერიიანი ფილმი სერვანტესს ცხოვრებაზე (ბუნებრივია, ესპანურ ენაზე, გადაღებული ესპანეთის ტელევიზიის შეკვეთით). და აი, ამ ფილმის დემონსტრირების დროს მე და ჩემი ბატარა თამბიკო ბერიაშვილი ვცდილობდით ქართულ ენაზე გადმოგვეტანა ფილმის შინაარსი და ამით ნათელი გაგვეხადა რეზო ჩხეიძისათვის ფილმის იდეა და მიზანდასახულობა.

ქართული კინოს კვირეული ბასკეთში

სანამ უშეალოდ გადავიდოდეთ დიალოგზე რეზო ჩხეიძესთან, მინდა გაცნობოთ, რომ პატივცემული რეზოს ინიციატივით წლეულს გაზაფხულზე ჩვენ შესაძლებლობა გვექნება უფასოდ ვნახოთ 20 საუკეთესო ქართული ფილმი. მე პირადად ვესაუბრე ამის შესახებ ბატონ მარტინ იბერძიას, რომელიც ბასკეთის მთავრობის კულტურის განყოფილებაში კინემატოგრაფიის საკითხებს განაგებს. ეფექრობ, თუ რაიმე გაუთვალისწინებელი დაბრკოლება არ წარმოიქმნა, საქმე ეკთილად დაგვიგვანდება. ახლა კი დაუბრუნდეთ ჩვენს საუბარს რეზო ჩხეიძესთან.

დიალოგი ფილმ „დონ კიხოტის“ რეჟისორთან

შ. კინტანაა: როგორ გაგიჩნდათ ამ ფილმის გადაღების იდეა?

რ. ჩხეიძე: ეს იდეა ახალი არ გახლავთ. მე დიდი ხანია ვოცნებობდი ფილმზე, რომელიც თავისი ხასიათით ტრაგიკომედია იქნებოდა. ამის შესაძლებლობას კი ყოველთვის მხოლოდ „დონ კიხოტში“ ვხედავდი. მე ისიც მესმა, რომ ამ იდეის განხორციელება მხოლოდ ესპანეთში და ესპანელებთან ერთად იქნებოდა შესაძლებელი.

ამას წინათ ცენტრალური ტელევიზიის ენახე გადაცემა, რომელიც XVII საუკუნის დასავლეთ ევროპის კლასიკოს მწერლებს ეძღვნებოდა. ამ გადაცემაშ უფრო მეტად გაადვივა ჩემში „დონ კიხოტის“ გადაღების სურვილი. და წარმოდგენეთო ჩემი დიდი სიხარული, როდესაც ცენტრალურმა ტელევიზიამ ეს ფილმი დამიკვეთა.

შ. კინტანაა: რატომ არის შეუძლებელი ამ ფილმის გადაღება მხოლოდ აქ, საქართველოში?

რ. ჩხეიძე: ამას მრავალი მიზეზი აქვს, უპირველესად კი ეკოგრაფიული გარემოა გასათვალისწინებელი. ეს ორი ქვეყანა ერთმანეთს კარგად შეეწყმის. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ადამიანთა ფსიქოლოგია და ყოფა-ცხოვრება, რაშიც ასევე საქმაო მსგავსებაა. მეორე მხრივ, ქართულმა კინომ, განსაკუთრებით ბოლო ხუთ წელიწადში, განვითარების დიდი გზა გიარა და მნიშვნელოვანი გამოცდილება შეიძინა სწორედ ტრაგიკომედიის სფეროში.

შ. კინტანაა: ვინსთან ერთად იმუშავებთ ესპანეთში და რა პირობებში?

რ. ჩხეიძე: ეს საკითხიც უკვე გარკვეულია. კონტრაქტი უკვე ხელმოწერილია. მთელ ფინანსურ ხარჯებს თანაბრად გავინაწილებთ. ესპანელ კოლეგებს ეკისრებათ ადამიანთა, ჰუმანიზმის, ხალხთა ძმობის, პარტიის იდეალების ერთგულების დროშით მათი შეკვეთრების კეთილშობილური საქმეში.

ახალმოსახლეებს მიესალმნენ აფხაზეთის ბ. ი. ჯანბას სახელობის „საპატარა ნიშნის“ ორდენანან სახელმწიფო დრამატული თეატრის მსახიობი კოლეგები, რომელთა სახელითაც გამოვიდა საქართველოსა და აფხაზეთის სახალხო არტისტი ა ზნაზ აგრბა.

სოხუმის ქართული დრამატული თეატრის კოლექტივს მიესალმნენ „სოხუმხელსაწყოს“ ქარხნის ბრიგადირი რ. შენგელია, ქალაქ სოხუმის მთავარი თერაპევტი ე. მირსაშვილი, პოეტი გ. გუგლია, თბილისის რუსთაველის სახელობის აკადემიური თეატრის მთავარი რეჟისორი რ. სტურუა, სოხუმის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სარემონტო-სამშენებლო კანტორის უფროსი კ. ლაზარიდი, მთელი სცენა ყვავილებით არის სავსე. სოხუმის ქართული დრამატული თეატრის მთავარმა რეჟისორმა და დირექტორმა გიორგი ქავთარაძემ სამადლობელი მიმართა შეკრებილთ.

ზეიმს დაესწრნენ საქართველოს კომპარტიის ბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ბ. ადლეიბა, ავტონომიური რესპუბლიკის სხვა ხელმძღვანელები.

თ. ჯიბუტი,
საქონფორმის კორ.

...თავი ჭირსა არ დამრიდად

მეხუთე წელია კარელიის ავტონომიური საბჭოთა რესპუბლიკის დედაქალაქ პეტროზავოდსკში ნაყოფიერ შემოქმედებითს მოღვაწეობას ეწევა ქართველი რეჟისორი ოთარ ჯანგიშერაშვილი. იგი ჩვენი სახელოვანი რეჟისორის, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტის დ. ალეკსიძის აღზრდილია. სწორედ მისი ხელმძღვანელობით დამთავრა 1970 წელს კიევის კარპენკო-კარის სახელობის თეატრალური ხელოვნების ინსტიტუტი. ამიტომაც უძღვნა თავის ოსტატს მადლიერებით აღსავსე საინტერესო წიგნი „კურსი მიაყავს დ. ალეკსიძეს“, რომელიც 1978 წელს რუსულ ენაზე გამოსცა გამომცემლობა „ხელოვნებამ“. 1971-1972 წლებში ო. ჯანგიშერაშვილი მუშაობდა მოსკოვის პუშკინის სახელობის თეატრში, 1973-74 წლებში ულიანოვსკში მოღვაწეობდა, 1975 წელს დაამთავრა მოსკოვის ლუნაჩარსკის სახელობის სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტის უმაღლესი სარეჟისორო კურსები, რის შემდეგაც მცირე თეატრში მიიღეს. აქ იგი საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტს ბ. რავენსკიხთან ორ წელიწადს მუშაობდა რეჟისორ-ასისტენტად.

1977 წელს ოთარ ჯანგიშერაშვილს დიდი ნდობა გამოუცხადა რუსეთის სფსრ კულტურის სამინისტრომ, როცა პეტროზავოდსკის რუსული თეატრის მთავარ რეჟისორად დანიშნა. უნდა აღინიშნოს, რომ ო. ჯანგიშერაშვილს ისეთი რთული პირობები და ატმოსფერო დაუხვდა ამ თეატრში, რომ პირველ წელს საერთოდ არაფერი დაუდგამს — მთელი დრო მოანდომა თეატრის საფუძვლიან გაცნობას, შეგუებას, ნდობისა და ურწმენის დამსაბურებას, თითოეული წევრის დაახლოებას, გაგებას, ყოველივე ამის შესახებ იმხანად წერდა კიდეც გაზეთი „სოვეტსკაია კულტურა“, რომელშაც თავისი სპეციალური კორესპონდენტი მიავლინა თეატრში, გულდამით შეისწავლა იქ მომხდარი ადმინისტრაციულ-შემოქმედებითი ... ძვრები და მხურვალედ დაუჭირა მხარი ახალი მბატვრული ხელმძღვანელის აღებულ კურსს.

„თეატრს სჭირდებოდა ისეთი კაცი, — წერდა „სოვეტსკაია კულტურა“, — რომელიც თავის თავში გააერთიანებდა მაღალ შემოქმედებითსა და ადამიანურ თვისებებს“.

აი ასეთ ადამიანად მიიღეს თეატრში ოთარ ჯანგიშერაშვილი, რომელმაც ახლებური სული შთაბერა ამ ძველისძველ რუსულ თეატრს და თანამშრომლთა ძმადობა-მეგობრული კოლექტივი ჩამოაყალიბა. ამდენად გასაგებია, რომ ო. ჯანგიშერაშვილმა დადგა, სანტტერესო ძიებებით სავსე სპექტაკლები, რომელთა სანახაგად მოსკოვიდან საგანგებოდ ჩამოდიან კარელიაში სსრ კავშირის სახალხო არტისტი ოლეგ ეფრემოვი, კრატკოკოსი ა. სმელინსკი და სხვა ცნობილი თეატრალური მოღვაწენი. ეს სპექტაკლებია „სამი და“, „ოცა ვანო“, „ფიენი ჩვენი ცხოვრებისა“, „ირკუტსკის ისტორია“ და ა. შ. პეტროზავოდსკის თეატრის ამ დადგმებს ყოველთვის ინტერესულად და დადებითად ეხმაურება საკავშირო პრესა. „ბარშან სპექტაკლისათვის „ორი სიცოცხლე“ ო. ჯანგიშერაშვილს კარელიის ასსრ კომკავშირის პრემია, ამასთან, მთელი ამ ხუთი წლის მანძილზე ნაყოფიერი შემოქმედებითი მოღვაწეობისათვის „ოქტომბერ“ ... ... „ბარბაროსა“ — 1:1, ზაპოროჟეცის „მეტ... ... „ბეგენ“ — 1:1, ... „ბეგენ“ — 1:1, ... „ბეგენ“ — 0:4; **ადლეტი.** მოსკოვი ... ... „ბეგენ“ — 0:3; **მოსკოვი.** ... „ბეგენ“ — 2:0, სმოლენსკის ... „ბეგენ“ — 2:0.

კალათბურთი. რიგაში ... ...